

ХРОНІКА ПОДІЙ

ЗВІТ ПРО НАУКОВО-ПРАКТИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ «ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ» (ДЕВ'ЯТНАДЦЯТИ ДАНИЛЕВСЬКІ ЧИТАННЯ) 27–28 лютого 2020 року

27-28 лютого 2020 року згідно з державним Реєстром з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій на 2020 рік ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», Харківською медичною академією післядипломної освіти МОЗ України та Харківським національним медичним університетом МОЗ України проведено науково-практичну конференцію з міжнародною участю «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Дев'ятнадцяті Данилевські читання). У роботі конференції взяли участь 528 осіб, серед них представники 11 областей України (Кіровоградська, Харківська, Луганська, Житомирська, Запорізька, Сумська, Черкаська, Дніпропетровська, Полтавська, Київська, Миколаївська) та м. Києва.

Склад доповідачів включав представників науково-дослідних та науково-педагогічних закладів м. Києва (Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, ДУ «Інститут геронтології ім. Д. Ф. Чеботарьова НАМН України»), м. Харкова (ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського

НАМН України», ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України», ДУ «Національний інститут терапії ім. Л. Т. Малої НАМН України», Харківської медичної академії післядипломної освіти МОЗ України, Харківського національного медичного університету МОЗ України, Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна, Харківської обласної клінічної лікарні — Центру екстреної медичної допомоги і медицини катастроф, КНП «Міська клінічна лікарня № 14 ім. проф. Л. Л. Гіршмана» та «Міська клінічна лікарня № 2 ім. проф. О. О. Шалімова» Харківської міської ради, Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації національного фармацевтичного університету, Харківського національного педагогічного університету ім. Г. С. Сковороди).

Із привітанням до учасників конференції звернулись директор ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України», чл.-кор. НАМН України, проф. Караченцев Ю. І., заступник Харківського міського голови з питань охорони здоров'я та соціального

захисту населення Горбунова-Рубан С. О., директор Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради Сороколат Ю. В., проректор з наукової роботи Харківського національного медичного університету проф. М'ясоєдов В. В.

Виступаючі відзначили, що вже традиційно проведення Данилевських читань має фундаментальне значення не тільки для фахівців-ендокринологів, а й для лікарів інших спеціальностей. Традиційно доповіді присвячуються актуальним проблемам патогенезу ендокринопатій, сучасним технологіям діагностики, терапії і реабілітації хворих з ендокринною патологією, удосконаленню спеціалізованої ендокринологічної допомоги населенню. Особливо було підкреслено важливість обговорення новітніх досягнень експериментальної ендокринології для впровадження сучасних технологій в клінічну практику.

Програму конференції склали 48 доповідей (30 усних та 18 постерних), у т. ч. 25 — з проблем діабетології, 6 — тиреоїдології, 7 — репродуктивної ендокринології, 2 — ожиріння, 8 — з іншої ендокринної патології.

Патогенезу, діагностиці та лікуванню цукрового діабету (ЦД) та його ускладнень було присвячено майже половину всіх представлених доповідей. Провідна доповідь на тему «Особливості пуринового обміну та його порушення у хворих на ЦД 2 типу» була представлена д.мед.н., проф. Кравчун Н. О. (м. Харків). Грунтуючись на літературних даних і результатах власних досліджень, автор показала, що при підвищенні сечової кислоти зростає ризик розвитку артеріальної гіпертензії, дисліпидемії, метаболічних порушень і хронічної хвороби нирок. Гіперурикемія незалежно пов'язана з приблизно 4-кратним збільшенням ризику поширеною пароксизмальної фібриляції передсердь у пацієнтів із ЦД 2 типу.

Продовжила тему ЦД д. мед. н., с. н. с. Місюра К. В. (м. Харків), присвятивши свою доповідь особливостям медикаментозної корекції предіабету. Автор зробила акцент на тому, що предіабет є значущим клінічним станом, що підвищує ризик розвитку ЦД 2 типу і серцево-судинних захворювань. Первинна стратегія лікування пре-

діабету — це активна зміна способу життя, а при її неефективності — призначення метформіну з метою зниження захворюваності на ЦД 2 типу. У складі комплексної терапії доцільно використовувати так само препарати, створені на основі рослинної сировини з доведеною ефективністю і безпекою.

Доповіді харків'ян д.мед.н., проф. Кравчун Н. О., д.фарм.н., проф. Міщенко О. Я., к. мед. н. Кузнецова І. В., к. мед. н. Смирнов І. І. були присвячені рекомендаціям 2019 ESC і EASD по веденню пацієнтів із ЦД 2 типу і високим серцево-судинним ризиком. У рекомендаціях зазначено, що терапію у цих хворих потрібно починати з призначення не метформіну, а інгібіторів натрій-залежного ко-транспортера глюкози-2 (іНЗКТГ-2) (емпагліфлозін, канагліфлозін, дапагліфлозін) або агоністів рецепторів глюкагоноподібного пептиду-1 (аГПП-1) (ліксисенатід, ліраглутид, семаглутид, екзенатід і дулаглутид). Відзначено також, що терапія іНЗКТГ-2 має широку доказову базу щодо впливу на зниження ризику розвитку та прогресування хронічної хвороби нирок у пацієнтів із ЦД 2 типу.

Велику зацікавленість та плідну дискусію викликав майстер-клас компанії «Берінгер Інгельхайм» «Розширення можливостей для Ваших клінічних рішень під час лікування пацієнтів із цукровим діабетом 2 типу», який, як завжди, блискуче провів чл.-кор. НАМН України, д. мед. н., проф. Маньковський Б. М. (м. Київ). Автор зробив акцент на тому, що ендокринологи та кардіологи у гліфлозинах (емпагліфлозін) вбачають рекомендований всіма основними міжнародними рекомендаціями (ACC® (Американський коледж кардіології), ADA® (Американська діабетологічна асоціація), ESC® (Європейське кардіологічне товариство) спільно із EASD® (Європейським товариством із вивчення діабету) новий кардіологічно-ендокринологічний засіб для зниження серцево-судинних подій і смерті (ESC/EASD, 2019) у широкого загалу хворих на ЦД 2 типу (при додаванні до метформіну).

Особливу увагу експериментаторів і клініцистів привернула доповідь «Особливості

порушень функціонального стану серцево-судинної системи щурів із ЦД 2 типу в залежності від статі» представлена к. б. н., с. н. с. Іванова О. В. (м. Харків).

Діагностиці та лікуванню хворих на діабетичну хворобу нирок із порушенням фосфорно-кальцієвого обміну була присвячена доповідь д.мед.н., проф. Більченко О. В. (м. Харків). Доповідач детально зупинився на механізмах гіперфосфатемії при хронічній хворобі нирок, запропонував схеми фармакотерапії, спрямованої на зниження високого рівня фосфату сироватки і підтримки рівня кальцію сироватки.

Увагу учасників конференції привернула доповідь д.мед.н., проф. Топчія І. І. (м. Харків), присвячену патогенетичним та терапевтичним аспектам поліморфізму гена *Klotho* та вмісту розчинного білка *Klotho* при діабетичній нефропатії. Насамперед було зазначено, що трансмембранний білок *Klotho* впливає на синтез інсуліну в підшлунковій залозі і регулює виведення фосфатів через нирки, регулює функцію ендотелію через вміст NO. β -*Klotho* — гормон, який через FGF19 и FGF21 регулює рівень глюкози та ліпідний обмін, пов'язаний із тривалістю життя. Розвиток діабетичної нефропатії у хворих на ЦД супроводжується значущим зниженням рівнів розчинного білка *Klotho* в плазмі крові у порівнянні з контролем. У хворих на гострий коронарний синдром також виявлено суттєве зниження рівня білка *Klotho*. Запропоновані можливі варіанти підвищення рівня даного білка в крові.

Звернула увагу учасників конференції на ще одне ускладнення ЦД 2 типу — хронічне захворювання вен та його терапію д.мед.н., проф. Журавльова Л. В. (м. Харків). Автор вказала, що ЦД 2 типу супроводжується превалюванням важких класів венозної недостатності, значно гіршими результатами хірургічного лікування варикозу і більшою частотою розвитку ускладнень. Лікування хронічних захворювань вен у пацієнтів із ЦД 2 типу повинно бути комплексним і включати як ефективні веноактивні препарати, так і засоби, що зменшують прояви хронічних ускладнень діабету та сприяють кращому контролю

глікемії. Препарати мікроіонізованої очищеної флавоноїдної фракції є найбільш вивченим класом флеботропних препаратів, що володіє значною науковою і клінічною доказовою базою.

Особливостям лабільного перебігу ЦД була присвячена доповідь к.мед.н. Перерви Л. А. (м. Харків).

До уваги слухачів були запропоновані дані власних досліджень Титової Ю. О. (м. Харків). Так, за результатами денситометричного дослідження встановлено достовірне погіршення стану кісткової тканини при поєднанні ЦД 2 типу з неалкогольною жировою хворобою печінки.

Група авторів (к. мед. н., доц. Калюжка А. А. та ін.) з м. Харкова запропонувала увазі слухачів лікувально-реабілітаційний комплекс (використання вакуумно-компресійної терапії, мідно-купоросних ванн для ніг, лікувальної фізкультури та лікувального харчування зі зниженим вмістом вуглеводів на тлі стандартної медикаментозної терапії) для хворих на ЦД 2 типу з атеросклерозом артерій нижніх кінцівок, який сприяє зменшенню больових відчуттів в нижніх кінцівках, покращує переносимість фізичних навантажень, зменшує напади судом, знижує лікарське навантаження на організм пацієнтів та покращує якість життя даної категорії хворих.

Наступний цикл доповідей був присвячений захворюванням щитоподібної залози (ЩЗ). На обґрунтованість та ефективність призначення препаратів вітаміну D при аутоімунному тиреоїдиті (АІТ) звернула увагу учасників конференції д.мед.н., проф. Гончарова О. А. (м. Харків). Вона довела, що можна рекомендувати прийом вітаміну D при АІТ зі щомісячним контролем рівня кальцію крові і 25 (ОН) D на підставі численних даних про асоціацію дефіциту вітаміну D з патогенезом АІТ. У своїй другій доповіді автор приділила увагу шляхам удосконалення терапії дифузного токсичного зобу за рахунок додавання до антитиреоїдної медикаментозної терапії препаратів селену тільки в умовах селенодефіциту, що підвищує ефективність терапії в плані оптимізації тиреоїдного статусу в порівнянні з хворими контрольної групи.

К.мед.н., доц. Дунаєва І. П. (м. Харків) запропонувала дані власних досліджень ефективності та переносимості використання комплексної дієтичної добавки у пацієнтів з АІТ і гіпотиреозом середнього ступеня тяжкості та тяжкої форми.

Вплив хронічної внутрішньоутробної гіпоксії на морфофункціональний стан ЩЗ плода щурів (експериментальне дослідження) продемонстрували Талапова П. С. (м. Харків).

Про вибір режиму орбітальної рентгено-терапії за томографічними ознаками ендокринної офтальмопатії доповіла к. мед. н. Кузьміна де Гутарра О. В. (м. Харків).

На порушення магнієвого гомеостазу при ендокринній патології та шляхи його корекції звернула увагу слухачів д. мед. н., с. н. с. Тихонова Т. М. (м. Харків). Вона детально охарактеризувала механізми виникнення гіпомагніємії та їх наслідки при ЦД, гіпертиреозі, гиперпаратиреозі і первинному гіперальдостеронізмі та показала шляхи їх корекції.

Проблемам ожиріння були присвячені дві доповіді. На роль лептинорезистентності в патогенезі ожиріння звернула увагу учасників конференції к. мед. н. Чернявська І. В. (м. Харків).

Продовжила розвиток даної теми д. мед. н., с. н. с. Антонюк-Щеглова І. А. (Київ), яка представила результати власних досліджень за оцінкою ефективності тривалого (протягом трьох місяців) застосування флавоноїдів рослинного походження щодо зниження інсулінорезистентності та ендогенних чинників кардіоваскулярного ризику у людей літнього віку з метаболічним синдромом.

Ніколаєв Р. С. (м. Харків) доповів про ефективність скринінгу акромегалії серед хворих на ендокринну та соматичну патологію в групах ризику серед населення м. Харкова. Скринінг був проведений за допомогою анкети, яку було розроблено в «Нейроендокринологічному центрі» на базі клініки ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України».

Увагу учасників конференції привернула доповідь «Нейрогуморальні механізми

забезпечення адекватної адаптації у дітей з патологією серця» д. мед. н. Рак Л. І. (м. Харків).

Проблемам репродуктивної ендокринології були присвячені клінічні та експериментальні дослідження. Про метаболічні розлади при гіпоандрогенії у хлопців розповіла к.мед.н. Косовцова Г. В. (м. Харків). Автором показано, що у підлітків із гіпоандрогенією відбуваються зміни показників ліпідного профілю переважно за рахунок зростання проатерогенних та зниження антиатерогенних фракцій ліпідів, що може свідчити про вплив дефіциту андрогенів на метаболізм ліпідів у хлопців як при нормальній, так і при надмірній масі тіла. Гіперінсулінемія натще та формування інсулінорезистентності у хлопців при гіпоандрогенії асоційовані з надлишковою масою тіла.

Дослідження Антіпової Р. В. (м. Харків) представило дану проблему зі зворотного боку, а саме, в експерименті було досліджено вплив аліментарного надходження гідрогенізованих жирів, що приводять до ожиріння, на репродуктивну функцію самців щурів.

Доведено, що тривале та надмірне споживання гідрогенізованих жирів призводить до гіперестрогенізації та гіпоандрогенії дорослих статевозрілих самців, зміни характеру статевої поведінки, пригніченню спроможності до еякуляції та порушенню сперматогенезу.

Іншим факторам ризику, що призводять до порушення репродуктивної функції, були присвячені доповіді к. б. н., с. н. с. Кореневої Є. М. (м. Харків) («Фітоестрогени як ендокринні руйнівники»: доведено, що у самців надходження надлишку сполук із естрогенною активністю у період молочного вигодовування порушує перебіг сомато-статевого розвитку, а у дорослому віці — функціонування репродуктивної системи) та к. б. н., доц. Денисенко С. А. (м. Харків) (внутрішньоутробний вплив електромагнітного випромінювання чинить негативний вплив на морфо-функціональний стан епіфізу мозку, регуляторні вісі адренкортикотропозити-наднирники та гонадотропозити-сім'яники у щурів).

Корекція репродуктивної системи була запропонована в доповідях к. б. н., с. н. с. Бречки Н. М. (м. Харків) (препарати хондроїтин сульфату) та к. б. н. Белкіної І. О. (м. Харків) (наночастинки гадоліній ортованадату).

Учасники конференції мали можливість ознайомитись із виставкою фармацевтичних фірм та постерними доповідями.

За матеріалами конференції видано збірку тез.

Завершилась конференція підведенням підсумків роботи та врученням дипломів та грошових премій директором з якості та сертифікації ТОВ «ФК «Здоров'я» Броніної О. А. авторам кращих наукових робіт.

Першу премію та медаль лауреата Дев'ятнадцятих Данилевських читань присудили Кравчун Н. О. (м. Харків) за доповідь «Особливості пуринового обміну та порушення у хворих на цукровий діабет 2 типу». Другу премію отримала Міщенко О. Я. (м. Харків) за доповідь «Застосування інгібітора натрій-залежного котранспортера

глюкози-2 для інтенсифікації терапії хворих на цукровий діабет 2 типу: клініко-економічні аспекти». Дві третіх премії присудили Кузьміні де Гутарра О. В. зі співавторами (м. Харків) за доповідь «Вибір режиму орбітальної рентгенотерапії за томографічними ознаками ендокринної офтальмопатії» та Белкіній І. О. зі співавторами (м. Харків) за доповідь «Наночастинки гадоліній ортованадату здатні корегувати розлади чоловічої репродуктивної функції».

Премії за постерні доповіді отримали Величко Н. Ф. зі співавторами (м. Харків) — «Рання фітоестрогенізація та стрес як чинники зниження фертильності у дорослих самців щурів» та Красова Н. С. зі співавторами (м. Харків) — «Вплив поліморфних варіантів гена інтерлейкіну-6 на ефекти омега-3 поліненасичених жирних кислот у хворих на цукровий діабет 2 типу».

Учасникам конференції видано 489 сертифікатів.

Заст. директора з науково-організаційної роботи
к. мед. н., доцент

К.б.н., с.н.с.

О. В. Козаков

І. В. Гопкалова

ГЛАДКОВА АЛЛА ІВАНІВНА

9 травня 2020 року після важкої хвороби не стало талановитої непересічної особистості, чий життєвий шлях довгі роки був нерозривно пов'язаний із рідним інститутом і присвячений вивченню фізіології та патофізіології репродуктивних функцій, Вчителя з великої літери, яка все своє життя, досвід і знання віддала служінню науці, була зразком не тільки для співробітників, але і вчених нашої країни. Алла Іванівна довгі роки очолювала лабораторію репродуктивної ендокринології, її багаторічна насичена праця була присвячена вирішенню проблем, пов'язаних із розумінням загадок розвитку безпліддя, пошуків адекватного експериментального моделювання та методів корекції цієї поширеної недуги. Вона підготувала багатьох високопрофесійних фахівців у галузі медицини та біології.

Після закінчення у 1954 році біологічного факультету Харківського державного університету вона була прийнята на роботу у відділ фізіології Українського інституту експериментальної ендокринології, де під керівництвом професора Б. А. Вартапетова проходило її становлення як нау-

ковця. У 1962 році А. І. Гладкова захистила кандидатську, а в 1973 році — докторську дисертацію «Роль статевих гормонів на етіології та патогенезі експериментальних коронарогенних кардіопатій». Глибокий інтерес до фундаментальної ендокринології в поєднанні з досконалим володінням фізіологічними методами дослідження, хірургічною технікою, дозволили їй визначити та розробити нові наукові напрями, зокрема, в галузі гормональної регуляції репродуктивних функцій. Ці питання були покладені в основу діяльності лабораторії репродуктивної ендокринології ДУ «Інституту проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського НАМН України», яку Алла Іванівна очолювала протягом багатьох років (1980–2006). Під її керівництвом у лабораторії здійснювалися дослідження функціональної значущості тестостерону та 5-альфа-дигидротестостерону відносно інкреторної та генеративної функції сім'яників, окремих складових статевої поведінки самців та самиць, регуляції естрального та оваріального циклів, фолликулогенезу; встановлені статеві та вікові відмінності реактивності гонад до дії

несприятливих чинників різної природи; характер взаємодії гонад з іншими ендокринними залозами. Вперше в країні під керівництвом А. І. Гладкової розроблялися питання репродуктивного здоров'я нащадків батьків із порушеннями генеративної функції; досліджена чутливість чоловічих статевих клітин на різних етапах сперматогенезу до дії стресу. Значне місце в роботі Алли Іванівни займав пошук засобів корекції порушень репродуктивної функції. Гладкова А. І. автор близько 450 публікацій, у тому числі співавтор монографій «Заболевания предстательной железы», «Сексология и андрология», «Андрологические проявления стресса» та «Терапия лазерным излучением мужских репродуктивных расстройств. (Физиологические и патогенетические аспекты)». Вона розробник 7 авторських свідоцтв на винахід СРСР та 5 патентів України. Під її керівництвом було підготовлено та захищено 15 кандидатських дисертацій. Велику увагу А. І. Гладкова приділяла підвищенню кваліфікації не тільки наукових співробітників, але й лікарів практичної охорони здоров'я. Вона була чудовим лектором, багато років поєднувала дослідницьку роботу з викладацькою діяльністю на посаді професора кафедри анатомії та фізіології Харківського педагогічного інституту

імені Г. С. Сковороди, виступала з лекціями для лікарів на учбових зборах із ендокринології. Гладкова А. І. — була членом спеціалізованої вченої ради з ендокринології при ДУ «Інституту проблем ендокринної патології імені В. Я. Данилевського НАМН України» та спеціалізованої вченої ради з фізіології людини і тварин при Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Гладкова А. І. нагороджена медалями «Ветеран труда» та «За трудову доблесть», почесною грамотою президії АМН України, має подяку міського голови м. Харкова.

Гладкова Алла Іванівна поєднувала в собі якості талановитого вченого, успішного і вдумливого керівника, що дозволяло їй органічно поєднувати наукову, педагогічну та організаційну діяльність. Будучи душевно щедрою та чуйною людиною, Алла Іванівна користувалася не тільки заслуженою повагою, але і щирою любов'ю співробітників, колег та учнів.

Колектив ДУ «Інститут проблем ендокринної патології ім. В. Я. Данилевського НАМН України» відчуває скорботу і висловлює щирі співчуття рідним, близьким і друзям.

Світла пам'ять про Гладкову Аллу Іванівну назавжди залишиться в наших серцях.

**ЗВІТ ВИДАВНИЦТВА:
ДУ «ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ЕНДОКРИННОЇ ПАТОЛОГІЇ
ім. В. Я. ДАНИЛЕВСЬКОГО НАМН УКРАЇНИ»**

**Список найпопулярніших DOIs*,
які були успішно переглянуті в мережі інтернет за останні 12 місяців.**

№	Список DOIs	Кількість переглядів
1	<i>Чернявская И. В., Черняева А. А., Дубовик В. Н., Романова И. П., Кравчун Н. А.</i> НОВЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ЛЕЧЕНИЯ СУБКЛИНИЧЕСКОГО ТИРЕОТОКСИКОЗА У ПОЖИЛЫХ ПАЦИЕНТОВ: МЕСТО И РОЛЬ ФИТОТЕРАПИИ https://doi.org/10.21856/j-pep.2018.4.03	15
2	<i>Бондаренко В. А., Гончарова О. А., Минухин А. С., Скорняков Е. И.</i> ФУНКЦИОНАЛЬНОЕ СОСТОЯНИЕ СЕМЕННИКОВ И ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ У МУЖЧИН С БЕСПЛОДИЕМ ПРИ НАЛИЧИИ И ОТСУТСТВИИ ХЛАМИДИЙНОЙ ИНФЕКЦИИ https://doi.org/10.21856/j-pep.2018.2.02	11
3	<i>Бречка Н. М.</i> УЛЬТРАСТРУКТУРА ПОДДЕРЖИВАЮЩИХ ЭПИТЕЛИОЦИТОВ И ИНТЕРСТИЦИАЛЬНЫХ ЭНДОКРИНОЦИТОВ СЕМЕННИКОВ КРЫС ПОСЛЕ ПРИМЕНЕНИЯ ТРИБЕСТАНА НА ФОНЕ ВОЗДЕЙСТВИЯ ВАЗОКОНСТРИКТОРА https://doi.org/10.21856/j-pep.2014.2.10	7
4	<i>Чернявская И. В., Земляницына О. В., Черняева А. А., Дунаева И. П., Олейникова С. П., Кравчун Н. А.</i> РОЛЬ И МЕСТО ФИТОТЕРАПИИ В КОМПЛЕКСНОМ ЛЕЧЕНИИ АУТОИММУННЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ https://doi.org/10.21856/j-pep.2018.1.08	6
5	<i>O. G. Kmet, N. D. Filipets, T. I. Kmet, T. I. Hrachova, Y. M. Vepriuk, K. V. Vlasova</i> PHARMACOLOGICAL CORRECTION OF COGNITIVE DISORDERS IN EXPERIMENTAL NEURODEGENERATION CAUSED BY 2 TYPE DIABETES MELLITUS https://doi.org/10.21856/j-pep.2019.4.07	6
6	<i>V. V. Pushkarev, L. K. Sokolova, V. M. Pushkarev, Y. B. Belchina, T. S. Vatseba, M. D. Tronko</i> EFFECT OF COMBINED TREATMENT WITH INSULIN AND OTHER HYPOGLYCEMIC DRUGS ON 5'AMP-ACTIVATED PROTEIN KINASE ACTIVITY IN LEUCOCYTES OF PATIENTS WITH DIABETES MELLITUS https://doi.org/10.21856/j-pep.2019.3.10	4
7	<i>Маркова М. В., Федак Б. С., Варібрус О. В., Мухаровська І. Р., Абдрахімова Ц. Б., Клебан К. І., Сапон Д. М., Луньов В. Є., Ніконов А. Ю., Кравчун Н. О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ТАРГЕТНО-ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ У ЖІНОК З НЕОНКОЛОГІЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ https://doi.org/10.21856/j-pep.2019.3.06	4
8	<i>Вацеба Т. С., Скрипник Н. В.</i> ВПЛИВ ВАРІАБЕЛЬНОСТІ ГЛІКЕМІЇ НА КОМПЕНСАЦІЮ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ https://doi.org/10.21856/j-pep.2019.2.02	4
9	<i>Колот Н. В.</i> ВЛИЯНИЕ ВНУТРИСЕЛЕЗЕНОЧНОЙ ТРАНСПЛАНТАЦИИ ПАНКРЕАТИЧЕСКИХ ОСТРОВКОВ НА ЭНДОКРИННУЮ ТКАНЬ ПОДЖЕЛУДОЧНОЙ ЖЕЛЕЗЫ КРОЛИКОВ С ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫМ ДИАБЕТОМ https://doi.org/10.21856/j-pep.2016.4.08	4

* Цифровой идентификатор объекта (ЦИО), англ. Digital object identifier (DOI) — серийный номер, що використовується для постійної і унікальної ідентифікації об'єктів будь-якого типу (статті).